

SIMION CREȚU, DIRECTORUL GENERAL AL ADR CENTRU:

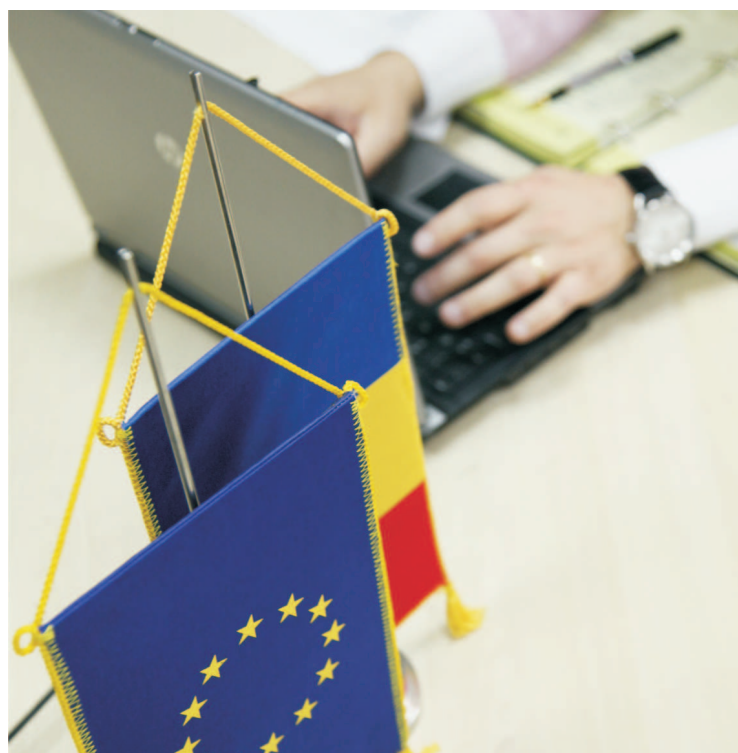
„Autoritățile publice locale și-au pregătit strategia de atragere a fondurilor europene 2014-2020”

Județele și municipiile din regiunea Centru au proiecte de peste 300 milioane euro pentru dezvoltarea infrastructurii de transport

Agenția de Dezvoltare Regională (ADR) Centru a început din 2010 să organizeze o serie de întâlniri, discuții și dezbateri cu autoritățile publice locale, reprezentanții societății civile și reprezentanții mediului de afaceri, pentru elaborarea unei strategii eficiente de atragere și absorbție a fondurilor europene, ce vor fi alocate Regiunii. Simion Crețu, directorul general al ADR Centru, ne-a declarat că, în urma acestor întâlniri punctuale, a fost elaborat un set complex de 17 analize și studii, ce au stat la baza elaborării Strategiei Regionale, precum și a Planului de Dezvoltare Regională (PDR), necesare pentru pregătirea Regiunii Centru în accesarea fondurilor europene 2014-2020.

Portofoliul regional de proiecte include un număr de 1337 de investiții cu o valoare de aproximativ 6,3 miliarde euro. Un număr restrâns din acestea întrunesc, însă, condițiile necesare pentru a intra în categoria proiectelor regionale strategice, apreciază Simion Crețu. În ceea ce privește proiectele prioritare pentru infrastructura de transport (drumuri județene) identificate de administrațiile locale din Regiunea Centru până în octombrie, acestea au o valoare totală de peste 303 milioane de euro, ne-a precizat domnia sa.

Însă, bugetul total de fonduri nerambursabile al viitorului Program Operațional Regional disponibil la nivelul Regiunii Centru, și ce va fi derulat prin ADR Centru pentru perioada 2014-2020, este de circa 750 milioane euro. Domnul Crețu a adăugat: „Din acest buget vom

„Pe cele 11 domenii majore de intervenție ale Programului Operațional Regional se poate observa că gradul de absorbție diferă în funcție de tipul de beneficiar, de tipul de investiție sau de momentul lansării domeniului”, ne-a precizat Simion Crețu, directorul general al ADR Centru.

finanța atât proiectele autorităților publice locale (APL) sau județene, cât și proiectele ONG-urilor ce prevăd reabilitarea infrastructurii sociale sau a întreprinderilor mici și mijlocii prin care se dezvoltă mediul privat. Iar pentru infrastructura rutieră, din bugetul total al viitorului Program Operațional Regional, pentru perioada 2014-2020 avem disponibil un buget de 90 milioane euro fonduri

de la Uniunea Europeană pentru finanțarea proiectelor. După cum se poate vedea, proiectele care sunt prevăzute spre a fi depuse la finanțare depășesc fondurile ce vor fi disponibile atât pentru infrastructura rutieră, cât și per ansamblu, pe întreg programul. De aceea avem nevoie de o prioritizare a acestor proiecte, de a finanța proiectele cu impact major, de a lucra în parteneriat pentru a continua

proiectele care deservește principalele artere rutiere de tranzit în țară și regiune sau care fac legătura între județe și principalele centre economice regionale”.

La alcătuirea analizelor, studiilor și a PDR, ADR Centru a lucrat alături de reprezentanții consiliilor județene și ai municipiilor reședință de județ. Cu toate acestea, autoritățile publice locale prezente nu au fost obligate să elaboreze anterior discuțiilor sau întâlnirilor, care au stat la baza elaborării PDR, strategii locale sau județene în privința fondurilor. Iar în cazul în care au elaborat o strategie de dezvoltare locală, ce prevede și fondurile europene necesare dezvoltării pe termen mediu sau lung, a orașului sau județului reprezentat, autoritățile nu au obligația să transmită ADR aceste informații. Fondurile europene pe care doresc să le acceseze și destinația acestora au fost subiecte atinse în cadrul întâlnirilor organizate de ADR Centru, după cum spune domnul Crețu, și, în baza acestora Agenția a alcătuit un portofoliu de proiecte, structurat pe idei de proiecte sau fișe ce prevăd modernizarea sau reabilitarea de obiective, precum și fondurile nerambursabile necesare pentru reabilitarea infrastructurii mai puțin dezvoltată din mediul intra sau inter-urban. Din informațiile pe care le deține ADR Centru, sunt autorități publice locale care deja și-au definitivat strategiile sau care sunt în curs de elaborare a acestora.

În prezent, ADR Centru gestionează Programul Operațional Regional (POR) la nivelul regiunii, prin care sunt alocate fonduri nerambursabile europene pentru fi-

100%
gradul
de absorbție pentru
dezvoltarea micro-
întreprinderilor.

nanțarea infrastructurii locale și regionale pentru dezvoltarea echilibrată a celor șase județe din regiune, respectiv Alba, Brașov, Covasna, Harghita, Mureș și Sibiu.

Domnul Crețu a adăugat: „Întâlnirile demarate din 2010 au fost organizate pe diverse nivele, respectiv fie pe grupuri de lucru județene din care fac parte autoritățile publice locale, fie pe grupuri tematice constituite din reprezentanții tehnici pe sectoare de activitate, fie cu membrii diverselor comitete regionale de planificare și decizie. Am solicitat consiliilor județene actualizarea portofoliilor județene de proiecte și să ne transmită ideile lor de proiecte. Astfel, începând cu anul 2011, am actualizat baza de date regionale de proiecte, apoi am discutat pe rând cu fiecare județ în parte proiectele propuse, precum și cu cei prezenți în cadrul grupurilor de lucru tematice. În ceea ce privește infrastructura de transport (drumuri județene), începând cu luna septembrie 2013 și până în prezent, au avut loc consultări cu consiliile județene din Regiune pentru stabilirea portofoliului de proiecte și prioritizarea investițiilor în acest domeniu, pentru finanțare din POR 2014-2020”.

În urma întâlnirilor au fost identificate, la nivelul Regiunii Centru 17, trasee prioritare pentru finanțare în ceea ce privește infrastructura de transport la nivel regional. Proiectele identificate sunt în corelare cu nevoile identificate la nivelul fiecărui județ și nivel regional, fiind încadrate în strategia regională pentru perioada 2014-2020. Lista proiectelor prioritare va fi o anexă a Planului Regional de Dezvoltare și va fi supusă aprobării CDR Centru, astfel încât accesarea fondurilor să se poată face rapid, dar să se și atingă indicatorii stabiliți.

Autoritățile locale din regiune și-au identificat domeniile prioritare în care vor să atragă fonduri europene

Directorul general al ADR Centru a concluzionat: „Județele și marile municipii din regiunea noastră au pregătite ideile de proiecte și și-au identificat domeniile în care consideră că este necesar să investească. Acestea își cunosc propriile bugete locale sau județene și au identificat necesarul de fonduri nerambursabile pe care vor să le acceseze în perioada 2014-2020. Nu putem, însă, vorbi de realizarea unor proiecte complete, pentru anumite obiective din zecile pe care ar dori să le reabiliteze sau să le modernizeze o autoritate, pentru a fi pregătite doar să le depună spre finanțare. În acest moment, stadiul la nivel

de Program Operațional Regional 2014-2020 constă în faptul că acesta a fost elaborat și are structurate axele prioritare de finanțare, fiind transmisă propunerea noastră la Comisia Europeană spre aprobare. Nu avem, însă, domenii majore de finanțare, nu s-au lansat ghidurile, care diferă de la axă la axă, de la domeniu la domeniu și nu se știe care sunt activitățile și cheltuielile eligibile ce se vor deconta. Cu alte cuvinte, a scrie un proiect acum, înseamnă a investi timp, resurse umane și materiale într-o muncă al cărui grad de aplicare și realizare poate va fi de 50%”.

În opinia domniei sale, este foarte important că autoritățile publice locale cunosc proiectele pentru care au nevoie de fonduri europene pentru a-și completa propriile resurse financiare, dar și că și-au estimat bugetele necesare.

Infrastructura rutieră - grad de absorbție de peste 78%

Două dintre domeniile POR care au fost lansate mai târziu vizează finanțarea polului de creștere din Regiunea Centru, precum și reabilitarea termică a blocurilor. În schimb, pentru domeniul cum este cel ce finanțează infrastructura rutieră, gradul de absorbție este de peste 78%, iar pentru dezvoltarea microîntreprinderilor gradul de absorbție este de aproape 100%, ne-a declarat Simion Crețu.

Domnia sa a subliniat: „Până anul trecut, decontarea cheltuielilor se

făcea doar în baza unor cereri de rambursare, proces care s-a dovedit a fi destul de anevoios. Pentru a îl fluidiza, de anul trecut a fost introdusă posibilitatea ca beneficiarii să facă și cereri de plată prin intermediul cărora pot depune facturile emise de furnizori sau prestatori de servicii, iar după o scurtă verificare, se decontează în termen de două-trei săptămâni. Este o măsură eficientă care a ajutat mulți beneficiari ce nu dispuneau de rezerve financiare suficiente să plătească lucrările efectuate sau serviciile prestate de către firme. În concluzie, gradul de absorbție al fondurilor europene se poate calcula doar după cheltuirea efectivă a fondurilor solicitate prin proiecte, respectiv a cererilor de finanțare nerambursabilă contractate. Cu toate acestea, pe cele 11 domenii majore de intervenție ale Programului Operațional Regional se poate observa că gradul de absorbție diferă în funcție de tipul de beneficiar, de tipul de investiție sau de momentul lansării domeniului”.

Fiindcă majoritatea beneficiarilor POR sunt autorități publice locale care derulează proceduri de achiziție publică ce pot fi prelungite din diverse motive, procesul de decontare și rambursare a cheltuielilor a fost, până anul trecut, mai întârziat, potrivit șefului ADR Centru. „Însă principalul motiv pentru care acum avem un grad de absorbție sub 50% pe

unele domenii, se datorează faptului că acestea s-au lansat mai târziu, deci proiectele s-au depus mai târziu și multe proiecte sunt încă în implementare”, a completat domnia sa.

Prin POR mai sunt alocate 74 milioane euro fonduri nerambursabile pentru dezvoltarea municipiului Brașov și a localităților învecinate ce fac parte din zona metropolitană Brașov, iar municipiile Sibiu și Târgu Mureș au alocate 29 milioane euro pentru dezvoltarea zonei urbane. Aceste proiecte sunt în diferite stadii de implementare.

Toți beneficiarii fondurilor europene au fost informați că durata contractelor de finanțare și perioada de implementare a proiectelor nu va putea depăși data de 31 decembrie 2015. În această situație, ADR Centru a analizat oportunitatea și legalitatea solicitărilor și a transmis autorității de management a POR (Ministerul Dezvoltării) propunerile de acte adiționale pentru prelungirea acestora, unde a fost cazul și dacă justificările beneficiarilor au fost întemeiate, nedepășind, însă, termenul de 31 decembrie 2015, ne-a spus domnul Simion, care a precizat: „În același timp, am anunțat beneficiarii că ultima solicitare de prelungire a perioadei de implementare trebuie transmisă de beneficiari către ADR Centru cu 60 de zile înainte de 31.12.2015, potrivit prevederilor contractuale. Cu alte cuvinte, proiectele aflate în derulare și implementare la acest moment trebuie să se finalizeze conform graficelor de activități, cel târziu la data expirării acestui termen”.

La momentul actual, în urma discuțiilor cu beneficiarii, nu există previziuni că s-ar putea ca vreun județ sau municipiu să piardă fondurile europene, a conchis Simion Crețu.

Beneficiarii fondurilor europene au recuperat din întârzierile de execuție a lucrărilor

În Regiunea Centru, există unele probleme în ceea ce privește graficul de lucrări ce trebuie executat de către constructori, însă beneficiarii fondurilor europene au recuperat o mare parte din decalaje, susține domnul Crețu.

Prin POR mai sunt alocate 74 milioane euro fonduri nerambursabile pentru dezvoltarea municipiului Brașov.

Acestea au fost remediate fie prin recuperarea întârzierilor semnificate, fie prin prelungirea perioadei de implementare și implicit a duratei de execuție a lucrărilor și a contractelor de finanțare, afirmă domnia sa.

La nivelul Regiunii Centru, contractele finanțate prin POR 2007-2013 ar trebui să-și finalizeze lucrările la timp pentru a se realiza și deconturile aferente, ce stau la baza calculului gradului de absorbție, conform sursei citate.

În ceea ce privește licitațiile, datorită ultimelor modificări legislative aduse în 2011 în domeniul achizițiilor publice, în special prin stabilirea termenului maxim de 14 zile în care ANRMAP va emite acceptul asupra unei documentații depuse în SEAP, au fost soluționate problemele și s-a accelerat procedura de atribuire. Simion Crețu consideră: „Cam pe toate proiectele principalele proceduri de achiziție publică s-au realizat în procent de 80%, de aceea în acest moment nu mai există probleme majore în derularea licitațiilor, respectiv a achizițiilor derulate pe proiecte de către autoritățile publice locale. Cu toate acestea, pentru o și mai bună fluidizare a

care-l au și care este necesar pentru a asigura co-finanțarea pentru a implementa proiectele europene, ne-a declarat Simion Crețu. „Sunt foarte puține domeniile de finanțare sau limitările impuse de ghiduri, cum este de exemplu un număr de locuitori de peste 10.000 ca și criteriu de eligibilitate, fiind astfel o limită care ar reduce accesul orașelor mici la finanțare. De asemenea, în anumite cazuri, poate unele autorități publice locale s-au confruntat și cu lipsa unui personal pregătit în elaborarea unor cereri de finanțare bune, care să respecte toate criteriile precizate în ghidul solicitantului și, în consecință, să treacă toate etapele de evaluare”, a subliniat domnia sa.

Referitor la asigurarea co-finanțării proiectelor contractate și aflate în implementare, șeful ADR apreciază că nu sunt probleme în asigurarea acestora de către o autoritate publică locală: „În primul rând, fiecare depune declarație pe propria răspundere prin care își asumă că dispune și că va asigura bugetul necesar co-finanțării. În al doilea rând, din momentul depunerii proiectului până la semnarea acestuia trece o perioadă în care beneficiarul este mereu înștiințat de stadiul proiectului și poate face o estimare corectă în privința contractării, apoi a implementării unui proiect și a realizării unor lucrări. Pe lângă aceste aspecte, autoritățile publice locale au avut la dispoziție și posibilitatea de a accesa o pre-finanțare din bugetul proiectului, au putut apela la mecanismul cererilor de plată sau la credite bancare, tocmai pentru a evita diverse blocaje financiare”.

Simion Crețu ne-a mai spus că, în următoarea perioadă, sunt necesare dezbateri publice despre prioritățile de finanțare, în care să pornim discuțiile de la principale rezultate și dificultăți întâmpinate în perioada 2007-2013. În acest sens, până la sfârșitul anului 2014, vor fi organizate o serie de întâlniri la nivelul fiecărui județ din Regiunea Centru, pentru prezentarea noului Program Operațional Regional și pentru stabilirea unor direcții viitoare de acțiune, pentru fiecare axă de finanțare în parte.

Fără probleme deosebite de asigurare a co-finanțării

Accesul autorităților publice locale la finanțări a fost limitat doar de bugetul local disponibil pe

Cele mai importante proiecte de infrastructură identificate în cadrul Planului de Dezvoltare a Regiunii Centru

- Finalizarea construcției tronsonului 3 (Cut – Săliște) al autostrăzii A1 (Orăștie – Sibiu)
- Construcția tronsonului de autostradă Sebeș – Turda
- Construcția tronsonului de autostradă A1 (Sibiu – Pitești)
- Construcția tronsonului de autostradă Sibiu – Brașov
- Construcția tronsonului de autostradă Brașov – Bacău
- Construcția tronsonului de autostradă (Transilvania): Câmpia Turzii – Brașov
- Construcția tronsonului de autostradă Tîrgu Mureș – Piatra Neamț – Iași – Ungheni
- Conectarea domeniului schiabil Șureanu la rețeaua TEN-T prin reabilitarea drumului județean DJ 704, de la Poarta Raiului (km 60 + 300) la Barajul Oașa (km 75+950) - Transalpina - DN 67 C - A1 (CJ Alba)
- Modernizare drum județean DJ 107I: Aiud (DN1) Aiudul de Sus – Ramet – Brădești – Geogel – Măcărești – Bârlești Cătuni – Cojocani – Valea Bărnii – Bârlești – Mogoș – Valea Albă – Ciuciulești -Bucium –
- Izbita – Cojeseni – Bucium Sat – DN74 (Cerbu) km.0+000 – km.76+540 (CJ Alba)
- Asigurarea stabilității versanților și prevenirea alunecărilor de teren prin consolidarea corpului drumului județean DJ705: lim. jud. Hunedoara – Almașu de Mijloc – Almașu Mare – Zlatna (DN74), 30+500 – km.48+128 (CJ Alba)
- Reabilitare DJ 105 și 105 A (CJ Brașov)
- Reabilitare drum județean DJ 131 și 131 B
- Reabilitarea Drumului Județean DJ 104 A Perșani – Victoria + completare DJ 105 C Victoria Ucea (CJ Brașov)
- Reabilitare DJ 101 – (CJ Brașov)
- Reabilitarea și consolidarea drumului județean DJ 113, mun. Tg. Secuiesc – Turia – Balványos – Bixad, km 1+000 – 35+050 (CJ Covasna)
- Modernizare DJ 122B DN 12 – Malnaș Băi – DJ 122 și Modernizarea DJ 122 KM 0+000 – 23+960 Micfalău – Baraolt (CJ Covasna)
- Reabilitare drum județean (DJ)
- 137 (Odorheiu Secuiesc-Cristuru Secuiesc) prin DN 13 C in E 60 (CJ Harghita)
- reabilitare DJ 131, DJ 133, DJ 137A (CJ Harghita)
- Reabilitare DJ 128 (CJ Harghita)
- Reabilitarea sistemului rutier pe drumul județean DJ 151B Ungheni – Căpîlna de Sus – Bahnea – lim. jud.Sibiu și DJ 142 Târnăveni – Bălăușeri, jud. Mureș (inclusiv reabilitare poduri) (CJ Mures)
- Reabilitarea sistemului rutier pe DJ Tîrgu – Mureș – Band – Șăulia și Luduș – Sărmașu – lim.jud.Bistrița – Năsăud, format din DJ 152A km, DJ 151A și DJ 151 km (inclusiv reabilitare poduri) (CJ Mures)
- Reabilitare DJ 106 (Agnita – Sighișoara) (CJ Sibiu și CJ Mureș)
- Modernizare DJ 106 B: DN 1 – Ocna Sibiului – Loamneș – Șoroștin – Țapu – DN 14B (CJ Sibiu)
- Modernizare DJ 141: Mediaș – Moșna – Pelișor – Bărgăhiș (CJ Sibiu)
- Centrul intermodal pentru transportul mărfurilor, ca parte a unui sistem antinodal de platforme intermodale (parteneriat Municipiul Brașov și Comuna Feldioara)
- Centru intermodal de transport la Ungheni și construire infrastructură de sprijin pentru afaceri – Mureș Business Hub
- Construcția Aeroportului Internațional Brașov – Ghimbav – CJ Brașov
- Dezvoltarea, extinderea și modernizarea Aeroportului Transilvania Mureș prin: Modernizarea căilor de comunicații și Extindere pistă de decolare – aterizare și platformă de operare pentru aeronave – CJ Mureș și RA Aeroport Transilvania SA
- Dezvoltarea și modernizarea Aeroportului Internațional Sibiu, prin extinderea, modernizarea infrastructurii pentru transport mărfuri (tip CARGO) .

78%
grad
de absorbție
în infrastructura
rutieră.

În ceea ce privește licitațiile, datorită ultimelor modificări legislative aduse în 2011 în domeniul achizițiilor publice, în special prin stabilirea termenului maxim de 14 zile în care ANRMAP va emite acceptul asupra unei documentații depuse în SEAP, au fost soluționate problemele și s-a accelerat procedura de atribuire.

